

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Факультет здоров'я, фізичного виховання і спорту
Кафедра фізичної реабілітації та біокінезіології

ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
О.Б. Жильцов
14 09 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Фізична терапія при травмах та захворюваннях опорно-
рухового апарату (політравми)**

Для студентів

Спеціальності: 227 - Фізична терапія, ерготерапія
Освітнього рівня: другий (магістерський)
Освітньої програми: «Фізична терапія»
Спеціалізації:

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 0566/19
(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 20 19 р.

Київ – 2019

Розробники:

Ніканоров О.К., доктор медичних наук, доцент, професор кафедри фізичної реабілітації та біокінезіології; Савченко В.М., доктор медичних наук, професор, зав. кафедри, кафедра фізичної реабілітації та біокінезіології.

Викладачі:

Ніканоров О.К., доктор медичних наук, доцент, професор кафедри фізичної реабілітації та біокінезіології.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фізичної реабілітації та біокінезіології

Протокол від 24.09.2018 р. № 2

Завідувач кафедри _____ (В.М.Савченко)

(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) «Фізична терапія»

21.09.2018 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми

(керівник проектної групи) _____ (В.М. Савченко)

(підпис)

Робочу програму перевірено

_____.____.2018 р.

Заступник директора/декана _____ (О.С. Комоцька)

(підпис)

Пролонговано :

На 2019/2020 н.р. _____ (Савченко В.М.). «10» 09 2019 р., протокол № 2

(підпис)

(ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) . «__» __ 20__ р., протокол № _____

(підпис)

(ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) . «__» __ 20__ р., протокол № _____

(підпис)

(ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) . «__» __ 20__ р., протокол № _____

(підпис)

(ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) . «__» __ 20__ р., протокол № _____

(підпис)

(ПІБ)

(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	Денна	Заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	6 /180	
Курс	5	
Семестр	9	
Кількість модулів	6	
Обсяг кредитів	6	
Обсяг годин, в тому числі:	180	
Аудиторні	60	
Модульний контроль	12	
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	78	
Форма семестрового контролю	Екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування сучасного мислення та системи спеціальних знань з основ фізичної реабілітації / фізичної терапії при політравмах опорно-рухового апарату і умінь щодо організації та проведення реабілітаційних заходів при політравмах опорно-рухового апарату.

Завдання дисципліни:

1. (ЗК-1) Сформувати здатність виявляти, формулювати і вирішувати професійні проблеми, генерувати нові ідеї для вирішення клінічних, наукових та освітніх завдань, застосовати у практичній діяльності базові знання, клінічне та рефлексивне мислення.

2. (ЗК-3) Сформувати здатність ефективно працювати автономно та у складі команди, проявляти наполегливість та відповідальність щодо поставлених завдань і обов'язків.

3. (ЗК-6) Сформувати здатність обирати методи діяльності з позиції їх релевантності, валідності, надійності та планувати технології їх реалізації.

4. (СК-2) Сформувати здатність розуміти клінічний діагноз пацієнта/клієнта, перебіг захворювання, принципи та характер лікування.

5. (СК-3) Сформувати здатність проводити оперативний та поточний контроль стану пацієнта/клієнта, обстежувати та визначати функціональний стан, рівень фізичного розвитку, рухові та інші порушення осіб різного віку, нозологічних та професійних груп відповідними засобами та методами.

6. (СК-4) Сформувати здатність проводити фізичну терапію осіб різного віку, нозологічних та професійних груп при складних прогресуючих та мультисистемних порушеннях.

7. (СК-5) Сформувати здатність визначати оптимальний рівень та пристосовувати терапевтичні навантаження до фізичного стану пацієнта/клієнта, контролювати тривалість та інтенсивність реабілітаційних заходів для забезпечення їх відповідності функціональним потребам і результатам обстеження.

8. (СК-6) Сформувати здатність прогнозувати результати фізичної терапії, формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуальної програми реабілітації, які стосуються фізичної терапії.

9. Надати знання з теоретичних і методологічних основ застосування засобів та методів фізичної реабілітації / терапії для відновлення здоров'я і працездатності осіб з травмами і захворюваннями ОРА (політравми).

10. Сформувати здатність здійснювати вибір необхідних ефективних методик фізичної терапії (масаж, лікувальна гімнастика, механотерапія, циклічні фізичні навантаження тощо) та складати індивідуальні програми фізичної терапії / реабілітації на всіх етапах реабілітації (стаціонарному, амбулаторно-поліклінічному, санаторно-курортному) при травмах і захворюваннях ОРА (політравми).

3. Результати навчання за дисципліною

1. (ПР-2) Демонструвати здатність проводити фізичну терапію пацієнтів/клієнтів різного віку зі складними патологічними процесами та порушеннями.

2. (ПР-3) Демонструвати здатність знаходити, вибирати, оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності.

3. (ПР-4) Демонструвати уміння виконувати обстеження пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп, використовуючи відповідний інструментарій.

4. (ПР-5) Демонструвати уміння формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуальної програми реабілітації, які стосуються фізичної терапії.

5. (ПР-6) Демонструвати уміння реалізовувати індивідуальні програми фізичної терапії відповідно до фізичного стану пацієнта/клієнта, результатів обстеження, наявних ресурсів і оточення.

6. (ПР-7) Демонструвати уміння здійснювати етапний, поточний та оперативний контроль стану пацієнта/клієнта, аналізувати результати виконання програм фізичної терапії.

7. (ПР-8) Демонструвати уміння коректувати хід виконання програми фізичної терапії на основі аналізу запланованих та досягнутих результатів.

8. (ПР-10) Демонструвати уміння проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

9. (ПР-11) Демонструвати уміння прогнозувати результати фізичної терапії пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій та мультисистемній патології.

10. (ПР-12) Постійно дотримуватись безпеки для практикуючого фахівця та пацієнта/клієнта.

11. (ПР-13) Демонструвати уміння проводити самостійну практичну діяльність за фахом.

12. Знати теоретичні і методологічні основи застосування засобів та методів фізичної реабілітації / терапії для відновлення здоров'я і працездатності осіб з травмами і захворюваннями ОРА (політравми).

13. Вміти здійснювати вибір необхідних ефективних методик фізичної терапії (масаж, лікувальна гімнастика, механотерапія, циклічні фізичні навантаження тощо) та складати індивідуальні програми фізичної терапії / реабілітації на всіх етапах реабілітації (стаціонарному, амбулаторно-поліклінічному, санаторно-курортному) при травмах і захворюваннях нервової системи.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт				
		Аудиторна:				
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи фізичної терапії при політравмах опорно-рухового апарату.						
Тема 1. Фізична терапія при політравмах опорно-рухового апарату. Основні поняття. Завдання і принципи.	4	2				2

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Тема 2. Засоби фізичної терапії при політравмах опорно-рухового апарату	5	2					3
Тема 3. Особливості застосування лікувальної фізичної культури при політравмах опорно-рухового апарату	6	2					4
Тема 4. Особливості застосування механотерапії при політравмах опорно-рухового апарату.	4	2					2
Тема 5. Особливості застосування працетерапії при політравмах опорно-рухового апарату.	4	2					2
Модульний контроль	2						
Разом	25	10					13
Змістовий модуль 2. Фізична терапія при політравмах плечового поясу та верхніх кінцівок							
Тема 6. Фізична терапія при політравмах плечового поясу та верхніх кінцівок.	2	2					2
Тема 7. Фізична терапія при політравмі кісток і суглобів плечового поясу.	6			2			2
Тема 8. Фізична терапія при політравмі двох-трьох областей верхньої кінцівки.	4			2			2
Тема 9. Фізична терапія при політравмі кисті.	6			2			4
Тема 10. Фізична терапія при політравмі всієї верхньої кінцівки.	5			2			3
Модульний контроль	2						
Разом	25	2		8			13
Змістовий модуль 3. Фізична терапія при політравмах нижніх кінцівок							
Тема 11. Фізична терапія при політравмах нижніх кінцівок.	5	2					3
Тема 12. Фізична терапія при політравмі двох областей нижньої кінцівки.	4			2			2
Тема 13. Фізична терапія при політравмі трьох областей нижньої кінцівки.	6			2			4
Тема 14. Фізична терапія при політравмі стопи.	4			2			2
Тема 15. Фізична терапія при політравмі всієї нижньої кінцівки	4			2			2

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Модульний контроль	2						
Разом	25	2		8			13
Змістовий модуль 4. Фізична терапія при політравмах голови, хребта і грудної клітки							
Тема 16. Фізична терапія при політравмі голови.	4	2					2
Тема 17. Фізична терапія при політравмах хребта.	6	2					4
Тема 18. Фізична терапія при політравмах грудної клітки.	6	2					4
Тема 19. Фізична терапія при політравмі тазу	5			2			3
Модульний контроль	2						
Разом	23	6		2			13
Змістовий модуль 5. Фізична терапія при поєднаних політравмах опорно-рухового апарату (частина 1)							
Тема 20. Фізична терапія при поєднаній політравмі кісток і суглобів двох верхніх кінцівок.	5			2			3
Тема 21. Фізична терапія при поєднаній політравмі кісток і суглобів двох нижніх кінцівок.	4			2			2
Тема 22. Фізична терапія при поєднаній політравмі голови і шийного відділу хребта	4			2			2
Тема 23. Фізична терапія при поєднаній політравмі хребта і грудної клітки.	4			2			2
Тема 24. Фізична терапія при поєднаній політравмі хребта і тазу.	4			2			2
Тема 25. Фізична терапія при поєднаній політравмі грудної клітки, нижньої частини хребта і тазу.	4			2			2
Модульний контроль	2						
Разом	27			12			13
Змістовий модуль 6. Фізична терапія при поєднаних політравмах опорно-рухового апарату (частина 2)							
Тема 26. Фізична терапія при поєднаній	4			2			2

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
політравмі кісток і суглобів тазу і нижніх кінцівок.							
Тема 27. Фізична терапія при поєднаній політравмі верхніх і нижніх кінцівок.	4			2			2
Тема 28. Фізична терапія при ускладненнях після політравми верхніх кінцівок.	4			2			2
Тема 29. Фізична терапія при ускладненнях після політравми нижніх кінцівок.	4			2			2
Тема 30. Фізична терапія при ускладненнях після політравми хребта.	7			2			5
Модульний контроль	2						
Разом	25			10			13
Підготовка та проходження контрольних заходів	30						
Усього	180	20	-	40	-	-	78

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи фізичної терапії при політравмах опорно-рухового апарату.

Лекція 1. Фізична терапія при політравмах опорно-рухового апарату. Основні поняття. Завдання і принципи.

Основні питання / ключові слова: Предмет фізичної терапії при політравмах опорно-рухового апарату, основні поняття фізичної терапії при політравмах опорно-рухового апарату, завдання і принципи фізичної терапії при політравмах опорно-рухового апарату.

Лекція 2. Засоби фізичної терапії при політравмах опорно-рухового апарату.

Основні питання / ключові слова: Перелік і описання засобів фізичної терапії при політравмах опорно-рухового апарату (лікувальна фізкультура, масаж, механотерапія, працетерапія, додаткові роботизовані засоби).

Лекція 3. Особливості застосування лікувальної фізичної культури при політравмах опорно-рухового апарату.

Основні питання / ключові слова: Показання і протипоказання до застосування засобів лікувальної фізичної культури при політравмах опорно-рухового апарату, особливості застосування лікувальної гімнастики при

політравмах опорно-рухового апарату, особливості застосування масажу при політравмах опорно-рухового апарату, особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмах опорно-рухового апарату з застосуванням засобів лікувальної фізичної культури.

Лекція 4. Особливості застосування механотерапії при політравмах опорно-рухового апарату.

Основні питання / ключові слова: Засоби механотерапії при політравмах опорно-рухового апарату, показання і протипоказання до застосування засобів механотерапії при політравмах опорно-рухового апарату, особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмах опорно-рухового апарату з застосуванням засобів механотерапії.

Лекція 5. Особливості застосування працетерапії при політравмах опорно-рухового апарату.

Основні питання / ключові слова: Засоби працетерапії при політравмах опорно-рухового апарату, показання і протипоказання до застосування засобів працетерапії при політравмах опорно-рухового апарату, особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмах опорно-рухового апарату з застосуванням засобів працетерапії.

Змістовий модуль 2. Фізична терапія при політравмах плечового поясу та верхніх кінцівок

Лекція 6. Фізична терапія при політравмах плечового поясу та верхніх кінцівок.

Основні питання / ключові слова: Види ушкоджень при політравмах плечового поясу та верхніх кінцівок, засоби фізичної терапії при політравмах плечового поясу та верхніх кінцівок залежно від етапу реабілітації та рівня рухового режиму, особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмах плечового поясу та верхніх кінцівок, завдання та методи лікувальної гімнастики, особливості застосування масажу, особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмах плечового поясу та верхніх кінцівок.

Практичне заняття 1. Фізична терапія при політравмі кісток і суглобів плечового поясу.

Основні питання / ключові слова: Види ушкоджень при політравмі кісток і суглобів плечового поясу, засоби фізичної терапії при політравмі кісток і суглобів плечового поясу залежно від етапу реабілітації та рівня рухового режиму, особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі кісток і суглобів плечового поясу, завдання та методи лікувальної гімнастики, особливості застосування масажу, особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі кісток і суглобів плечового поясу.

Рекомендована література

1. Основи фізичної реабілітації: Навчальний посібник / за заг. ред. Л.О.Вакуленко, В.В.Клапчука. – Тернопіль: ТНПУ, 2010. – 234 с.

2. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – Київ: Олімпійська література, 2009. – 488 с.

3. Епифанов В.А. Восстановительное лечение при повреждениях опорно-двигательного аппарата / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: Авторская Академия, 2009. – 479 с.

4. Епифанов В.А. Реабилитация в травматологии / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: ГЭОТАР-Медиа», 2010. – 336 с.

5. Склярченко Є.Т. Травматологія і ортопедія: Підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. – К.: Здоров'я, 2005. – 384 с.

6. Пархотик И.И. Физическая реабилитация при травмах верхних конечностей / И.И. Пархотик. – Киев: Олимпийская литература, 2007. – 279 с.

Практичне заняття 2. Фізична терапія при політравмі двох-трьох областей верхньої кінцівки.

Основні питання / ключові слова: Види ушкоджень при політравмі двох-трьох областей верхньої кінцівки, засоби фізичної терапії при політравмі двох-трьох областей верхньої кінцівки залежно від етапу реабілітації та рівня рухового режиму, особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі двох-трьох областей верхньої кінцівки, завдання та методи лікувальної гімнастики, особливості застосування масажу, особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі двох-трьох областей верхньої кінцівки.

Рекомендована література

1. Основи фізичної реабілітації: Навчальний посібник / за заг. ред. Л.О.Вакуленко, В.В.Клапчука. – Тернопіль: ТНПУ, 2010. – 234 с.

2. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – Київ: Олімпійська література, 2009. – 488 с.

3. Епифанов В.А. Восстановительное лечение при повреждениях опорно-двигательного аппарата / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: Авторская Академия, 2009. – 479 с.

4. Епифанов В.А. Реабилитация в травматологии / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: ГЭОТАР-Медиа», 2010. – 336 с.

5. Склярченко Є.Т. Травматологія і ортопедія: Підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. – К.: Здоров'я, 2005. – 384 с.

6. Пархотик И.И. Физическая реабилитация при травмах верхних конечностей / И.И. Пархотик. – Киев: Олимпийская литература, 2007. – 279 с.

Практичне заняття 3. Фізична терапія при політравмі кисті.

Основні питання / ключові слова: Види ушкоджень при політравмі кисті, засоби фізичної терапії при політравмі кисті залежно від етапу реабілітації та рівня рухового режиму, особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі кисті, завдання та методи лікувальної гімнастики, особливості застосування масажу, особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі кисті.

Рекомендована література

1. Основи фізичної реабілітації: Навчальний посібник / за заг. ред. Л.О.Вакуленко, В.В.Клапчука. – Тернопіль: ТНПУ, 2010. – 234 с.

2. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – Київ: Олімпійська література, 2009. – 488 с.
3. Епифанов В.А. Восстановительное лечение при повреждениях опорно-двигательного аппарата / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: Авторская Академия, 2009. – 479 с.
4. Епифанов В.А. Реабилитация в травматологии / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: ГЭОТАР-Медиа», 2010. – 336 с.
5. Склярєнко Є.Т. Травматологія і ортопедія: Підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. – К.: Здоров'я, 2005. – 384 с.
6. Пархотик И.И. Физическая реабилитация при травмах верхних конечностей / И.И. Пархотик. – Киев: Олимпийская литература, 2007. – 279 с.

Практичне заняття 4. Фізична терапія при політравмі всієї верхньої кінцівки.

Основні питання / ключові слова: Види ушкоджень при політравмі всієї верхньої кінцівки, засоби фізичної терапії при політравмі всієї верхньої кінцівки залежно від етапу реабілітації та рівня рухового режиму, особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі всієї верхньої кінцівки, завдання та методи лікувальної гімнастики, особливості застосування масажу, особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі всієї верхньої кінцівки.

Рекомендована література

1. Основи фізичної реабілітації: Навчальний посібник / за заг. ред. Л.О.Вакуленко, В.В.Клапчука. – Тернопіль: ТНПУ, 2010. – 234 с.
2. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – Київ: Олімпійська література, 2009. – 488 с.
3. Епифанов В.А. Восстановительное лечение при повреждениях опорно-двигательного аппарата / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: Авторская Академия, 2009. – 479 с.
4. Епифанов В.А. Реабилитация в травматологии / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: ГЭОТАР-Медиа», 2010. – 336 с.
5. Склярєнко Є.Т. Травматологія і ортопедія: Підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. – К.: Здоров'я, 2005. – 384 с.
6. Пархотик И.И. Физическая реабилитация при травмах верхних конечностей / И.И. Пархотик. – Киев: Олимпийская литература, 2007. – 279 с.

Змістовий модуль 3. Фізична терапія при політравмах нижніх кінцівок

Лекція 7. Фізична терапія при політравмах нижніх кінцівок.

Основні питання / ключові слова: Види ушкоджень при політравмах нижніх кінцівок, засоби фізичної терапії при політравмах нижніх кінцівок залежно від етапу реабілітації та рівня рухового режиму, особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмах нижніх кінцівок, завдання та методи лікувальної гімнастики, особливості застосування масажу, особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмах нижніх кінцівок.

Практичне заняття 5. Фізична терапія при політравмі двох областей нижньої кінцівки.

Основні питання / ключові слова: Види ушкоджень при політравмі двох областей нижньої кінцівки, засоби фізичної терапії при політравмі двох областей нижньої кінцівки залежно від етапу реабілітації та рівня рухового режиму, особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі двох областей нижньої кінцівки, завдання та методи лікувальної гімнастики, особливості застосування масажу, особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі двох областей нижньої кінцівки.

Рекомендована література

1. Основи фізичної реабілітації: Навчальний посібник / за заг. ред. Л.О.Вакуленко, В.В.Клапчука. – Тернопіль: ТНПУ, 2010. – 234 с.
2. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – Київ: Олімпійська література, 2009. – 488 с.
3. Епифанов В.А. Восстановительное лечение при повреждениях опорно-двигательного аппарата / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: Авторская Академия, 2009. – 479 с.
4. Епифанов В.А. Реабилитация в травматологии / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: ГЭОТАР-Медиа», 2010. – 336 с.
5. Скляренко Є.Т. Травматологія і ортопедія: Підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. – К.: Здоров'я, 2005. – 384 с.

Практичне заняття 6. Фізична терапія при політравмі трьох областей нижньої кінцівки.

Основні питання / ключові слова: Види ушкоджень при політравмі трьох областей нижньої кінцівки, засоби фізичної терапії при політравмі трьох областей нижньої кінцівки залежно від етапу реабілітації та рівня рухового режиму, особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі трьох областей нижньої кінцівки, завдання та методи лікувальної гімнастики, особливості застосування масажу, особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі трьох областей нижньої кінцівки.

Рекомендована література

1. Основи фізичної реабілітації: Навчальний посібник / за заг. ред. Л.О.Вакуленко, В.В.Клапчука. – Тернопіль: ТНПУ, 2010. – 234 с.
2. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – Київ: Олімпійська література, 2009. – 488 с.
3. Епифанов В.А. Восстановительное лечение при повреждениях опорно-двигательного аппарата / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: Авторская Академия, 2009. – 479 с.
4. Епифанов В.А. Реабилитация в травматологии / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: ГЭОТАР-Медиа», 2010. – 336 с.
5. Скляренко Є.Т. Травматологія і ортопедія: Підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. – К.: Здоров'я, 2005. – 384 с.

Практичне заняття 7. Фізична терапія при політравмі стопи.

Основні питання / ключові слова: Види ушкоджень при політравмі стопи, засоби фізичної терапії при політравмі стопи залежно від етапу реабілітації та рівня рухового режиму, особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі стопи, завдання та методи лікувальної гімнастики, особливості застосування масажу, особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі стопи.

Рекомендована література

1. Основи фізичної реабілітації: Навчальний посібник / за заг. ред. Л.О.Вакуленко, В.В.Клапчука. – Тернопіль: ТНПУ, 2010. – 234 с.
2. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – Київ: Олімпійська література, 2009. – 488 с.
3. Епифанов В.А. Восстановительное лечение при повреждениях опорно-двигательного аппарата / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: Авторская Академия, 2009. – 479 с.
4. Епифанов В.А. Реабилитация в травматологии / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: ГЭОТАР-Медиа», 2010. – 336 с.
5. Склярєнко Є.Т. Травматологія і ортопедія: Підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. – К.: Здоров'я, 2005. – 384 с.

Практичне заняття 8. Фізична терапія при політравмі всієї нижньої кінцівки

Основні питання / ключові слова: Види ушкоджень при політравмі всієї нижньої кінцівки, засоби фізичної терапії при політравмі всієї нижньої кінцівки залежно від етапу реабілітації та рівня рухового режиму, особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі всієї нижньої кінцівки, завдання та методи лікувальної гімнастики, особливості застосування масажу, особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі всієї нижньої кінцівки.

Рекомендована література

1. Основи фізичної реабілітації: Навчальний посібник / за заг. ред. Л.О.Вакуленко, В.В.Клапчука. – Тернопіль: ТНПУ, 2010. – 234 с.
2. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – Київ: Олімпійська література, 2009. – 488 с.
3. Епифанов В.А. Восстановительное лечение при повреждениях опорно-двигательного аппарата / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: Авторская Академия, 2009. – 479 с.
4. Епифанов В.А. Реабилитация в травматологии / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: ГЭОТАР-Медиа», 2010. – 336 с.
5. Склярєнко Є.Т. Травматологія і ортопедія: Підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. – К.: Здоров'я, 2005. – 384 с.

Змістовий модуль 4. Фізична терапія при політравмах голови, хребта і грудної клітки

Лекція 8. Фізична терапія при політравмі голови.

Основні питання / ключові слова: Види ушкоджень при політравмах голови, засоби фізичної терапії при політравмах голови залежно від етапу реабілітації та рівня рухового режиму, особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмах голови, завдання та методи лікувальної гімнастики, особливості застосування масажу, особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмах голови.

Лекція 9. Фізична терапія при політравмах хребта.

Основні питання / ключові слова: Види ушкоджень при політравмах хребта, засоби фізичної терапії при політравмах хребта залежно від етапу реабілітації та рівня рухового режиму, особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмах хребта, завдання та методи лікувальної гімнастики, особливості застосування масажу, особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмах хребта.

Лекція 10. Фізична терапія при політравмах грудної клітки.

Основні питання / ключові слова: Види ушкоджень при політравмах грудної клітки, засоби фізичної терапії при політравмах грудної клітки залежно від етапу реабілітації та рівня рухового режиму, особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмах грудної клітки, завдання та методи лікувальної гімнастики, особливості застосування масажу, особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмах грудної клітки.

Практичне заняття 9. Фізична терапія при політравмі тазу.

Основні питання / ключові слова: Види ушкоджень при політравмах тазу, засоби фізичної терапії при політравмах тазу залежно від етапу реабілітації та рівня рухового режиму, особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмах тазу, завдання та методи лікувальної гімнастики, особливості застосування масажу, особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмах тазу.

Рекомендована література

1. Основи фізичної реабілітації: Навчальний посібник / за заг. ред. Л.О.Вакуленко, В.В.Клапчука. – Тернопіль: ТНПУ, 2010. – 234 с.
2. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – Київ: Олімпійська література, 2009. – 488 с.
3. Епифанов В.А. Восстановительное лечение при повреждениях опорно-двигательного аппарата / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: Авторская Академия, 2009. – 479 с.
4. Епифанов В.А. Реабилитация в травматологии / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: ГЭОТАР-Медиа», 2010. – 336 с.
5. Склярєнко Є.Т. Травматологія і ортопедія: Підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. – К.: Здоров'я, 2005. – 384 с.

Змістовий модуль 5. Фізична терапія при поєднаних політравмах опорно-рухового апарату (частина 1)

Практичне заняття 10. Фізична терапія при поєднаній політравмі кісток і суглобів двох верхніх кінцівок.

Основні питання / ключові слова: Види ушкоджень при політравмі кісток і суглобів двох верхніх кінцівок, засоби фізичної терапії при політравмі кісток і суглобів двох верхніх кінцівок залежно від етапу реабілітації та рівня рухового режиму, особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі кісток і суглобів двох верхніх кінцівок, завдання та методи лікувальної гімнастики, особливості застосування масажу, особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі кісток і суглобів двох верхніх кінцівок.

Рекомендована література

1. Основи фізичної реабілітації: Навчальний посібник / за заг. ред. Л.О.Вакуленко, В.В.Клапчука. – Тернопіль: ТНПУ, 2010. – 234 с.
2. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – Київ: Олімпійська література, 2009. – 488 с.
3. Епифанов В.А. Восстановительное лечение при повреждениях опорно-двигательного аппарата / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: Авторская Академия, 2009. – 479 с.
4. Епифанов В.А. Реабилитация в травматологии / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: ГЭОТАР-Медиа», 2010. – 336 с.
5. Склярєнко Є.Т. Травматологія і ортопедія: Підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. – К.: Здоров'я, 2005. – 384 с.

Практичне заняття 11. Фізична терапія при поєднаній політравмі кісток і суглобів двох нижніх кінцівок.

Основні питання / ключові слова: Види ушкоджень при політравмі кісток і суглобів двох нижніх кінцівок, засоби фізичної терапії при політравмі кісток і суглобів двох нижніх кінцівок залежно від етапу реабілітації та рівня рухового режиму, особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі кісток і суглобів двох нижніх кінцівок, завдання та методи лікувальної гімнастики, особливості застосування масажу, особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі кісток і суглобів двох нижніх кінцівок.

Рекомендована література

1. Основи фізичної реабілітації: Навчальний посібник / за заг. ред. Л.О.Вакуленко, В.В.Клапчука. – Тернопіль: ТНПУ, 2010. – 234 с.
2. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – Київ: Олімпійська література, 2009. – 488 с.
3. Епифанов В.А. Восстановительное лечение при повреждениях опорно-двигательного аппарата / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: Авторская Академия, 2009. – 479 с.
4. Епифанов В.А. Реабилитация в травматологии / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: ГЭОТАР-Медиа», 2010. – 336 с.
5. Склярєнко Є.Т. Травматологія і ортопедія: Підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. – К.: Здоров'я, 2005. – 384 с.

Практичне заняття 12. Фізична терапія при поєднаній політравмі голови і шийного відділу хребта.

Основні питання / ключові слова: Види ушкоджень при політравмі голови і шийного відділу хребта, засоби фізичної терапії при політравмі голови і шийного відділу хребта залежно від етапу реабілітації та рівня рухового режиму, особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі голови і шийного відділу хребта, завдання та методи лікувальної гімнастики, особливості застосування масажу, особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі голови і шийного відділу хребта.

Рекомендована література

1. Основи фізичної реабілітації: Навчальний посібник / за заг. ред. Л.О.Вакуленко, В.В.Клапчука. – Тернопіль: ТНПУ, 2010. – 234 с.
2. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – Київ: Олімпійська література, 2009. – 488 с.
3. Епифанов В.А. Восстановительное лечение при повреждениях опорно-двигательного аппарата / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: Авторская Академия, 2009. – 479 с.
4. Епифанов В.А. Реабилитация в травматологии / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: ГЭОТАР-Медиа», 2010. – 336 с.
5. Скляренко Є.Т. Травматологія і ортопедія: Підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. – К.: Здоров'я, 2005. – 384 с.

Практичне заняття 13. Фізична терапія при поєднаній політравмі хребта і грудної клітки.

Основні питання / ключові слова: Види ушкоджень при політравмі хребта і грудної клітки, засоби фізичної терапії при політравмі хребта і грудної клітки залежно від етапу реабілітації та рівня рухового режиму, особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі хребта і грудної клітки, завдання та методи лікувальної гімнастики, особливості застосування масажу, особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі хребта і грудної клітки.

Рекомендована література

1. Основи фізичної реабілітації: Навчальний посібник / за заг. ред. Л.О.Вакуленко, В.В.Клапчука. – Тернопіль: ТНПУ, 2010. – 234 с.
2. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – Київ: Олімпійська література, 2009. – 488 с.
3. Епифанов В.А. Восстановительное лечение при повреждениях опорно-двигательного аппарата / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: Авторская Академия, 2009. – 479 с.
4. Епифанов В.А. Реабилитация в травматологии / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: ГЭОТАР-Медиа», 2010. – 336 с.
5. Скляренко Є.Т. Травматологія і ортопедія: Підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. – К.: Здоров'я, 2005. – 384 с.

Практичне заняття 14. Фізична терапія при поєднаній політравмі хребта і тазу.

Основні питання / ключові слова: Види ушкоджень при політравмі хребта і тазу, засоби фізичної терапії при політравмі хребта і тазу залежно від етапу реабілітації та рівня рухового режиму, особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі хребта і тазу, завдання та методи лікувальної гімнастики, особливості застосування масажу, особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі хребта і тазу.

Рекомендована література

1. Основи фізичної реабілітації: Навчальний посібник / за заг. ред. Л.О.Вакуленко, В.В.Клапчука. – Тернопіль: ТНПУ, 2010. – 234 с.
2. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – Київ: Олімпійська література, 2009. – 488 с.
3. Епифанов В.А. Восстановительное лечение при повреждениях опорно-двигательного аппарата / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: Авторская Академия, 2009. – 479 с.
4. Епифанов В.А. Реабилитация в травматологии / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: ГЭОТАР-Медиа», 2010. – 336 с.
5. Склярєнко Є.Т. Травматологія і ортопедія: Підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. – К.: Здоров'я, 2005. – 384 с.

Практичне заняття 15. Фізична терапія при поєднаній політравмі грудної клітки, нижньої частини хребта і тазу.

Основні питання / ключові слова: Види ушкоджень при політравмі грудної клітки, нижньої частини хребта і тазу, засоби фізичної терапії при політравмі грудної клітки, нижньої частини хребта і тазу залежно від етапу реабілітації та рівня рухового режиму, особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі грудної клітки, нижньої частини хребта і тазу, завдання та методи лікувальної гімнастики, особливості застосування масажу, особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі грудної клітки, нижньої частини хребта і тазу.

Рекомендована література

1. Основи фізичної реабілітації: Навчальний посібник / за заг. ред. Л.О.Вакуленко, В.В.Клапчука. – Тернопіль: ТНПУ, 2010. – 234 с.
2. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – Київ: Олімпійська література, 2009. – 488 с.
3. Епифанов В.А. Восстановительное лечение при повреждениях опорно-двигательного аппарата / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: Авторская Академия, 2009. – 479 с.
4. Епифанов В.А. Реабилитация в травматологии / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: ГЭОТАР-Медиа», 2010. – 336 с.
5. Склярєнко Є.Т. Травматологія і ортопедія: Підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. – К.: Здоров'я, 2005. – 384 с.

Змістовий модуль 6. Фізична терапія при поєднаних політравмах опорно-рухового апарату (частина 2)

Практичне заняття 16. Фізична терапія при поєднаній політравмі кісток і суглобів тазу і нижніх кінцівок.

Основні питання / ключові слова: Види ушкоджень при політравмі кісток і суглобів тазу і нижніх кінцівок, засоби фізичної терапії при політравмі кісток і суглобів тазу і нижніх кінцівок залежно від етапу реабілітації та рівня рухового режиму, особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі кісток і суглобів тазу і нижніх кінцівок, завдання та методи лікувальної гімнастики, особливості застосування масажу, особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі кісток і суглобів тазу і нижніх кінцівок.

Рекомендована література

1. Основи фізичної реабілітації: Навчальний посібник / за заг. ред. Л.О.Вакуленко, В.В.Клапчука. – Тернопіль: ТНПУ, 2010. – 234 с.
2. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – Київ: Олімпійська література, 2009. – 488 с.
3. Епифанов В.А. Восстановительное лечение при повреждениях опорно-двигательного аппарата / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: Авторская Академия, 2009. – 479 с.
4. Епифанов В.А. Реабилитация в травматологии / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: ГЭОТАР-Медиа», 2010. – 336 с.
5. Склярєнко Є.Т. Травматологія і ортопедія: Підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. – К.: Здоров'я, 2005. – 384 с.

Практичне заняття 17. Фізична терапія при поєднаній політравмі верхніх і нижніх кінцівок.

Основні питання / ключові слова: Види ушкоджень при політравмі верхніх і нижніх кінцівок, засоби фізичної терапії при політравмі верхніх і нижніх кінцівок залежно від етапу реабілітації та рівня рухового режиму, особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі верхніх і нижніх кінцівок, завдання та методи лікувальної гімнастики, особливості застосування масажу, особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі верхніх і нижніх кінцівок.

Рекомендована література

1. Основи фізичної реабілітації: Навчальний посібник / за заг. ред. Л.О.Вакуленко, В.В.Клапчука. – Тернопіль: ТНПУ, 2010. – 234 с.
2. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – Київ: Олімпійська література, 2009. – 488 с.
3. Епифанов В.А. Восстановительное лечение при повреждениях опорно-двигательного аппарата / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: Авторская Академия, 2009. – 479 с.
4. Епифанов В.А. Реабилитация в травматологии / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: ГЭОТАР-Медиа», 2010. – 336 с.
5. Склярєнко Є.Т. Травматологія і ортопедія: Підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. – К.: Здоров'я, 2005. – 384 с.

Практичне заняття 18. Фізична терапія при ускладненнях після політравми верхніх кінцівок.

Основні питання / ключові слова: Види ушкоджень при ускладненнях після політравми верхніх кінцівок, засоби фізичної терапії при ускладненнях після політравми верхніх кінцівок залежно від етапу реабілітації та рівня рухового режиму, особливості складання реабілітаційних комплексів при ускладненнях після політравми верхніх кінцівок, завдання та методи лікувальної гімнастики, особливості застосування масажу, особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при ускладненнях після політравми верхніх кінцівок.

Рекомендована література

1. Основи фізичної реабілітації: Навчальний посібник / за заг. ред. Л.О.Вакуленко, В.В.Клапчука. – Тернопіль: ТНПУ, 2010. – 234 с.
2. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – Київ: Олімпійська література, 2009. – 488 с.
3. Епифанов В.А. Восстановительное лечение при повреждениях опорно-двигательного аппарата / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: Авторская Академия, 2009. – 479 с.
4. Епифанов В.А. Реабилитация в травматологии / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: ГЭОТАР-Медиа», 2010. – 336 с.
5. Склярєнко Є.Т. Травматологія і ортопедія: Підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. – К.: Здоров'я, 2005. – 384 с.

Практичне заняття 19. Фізична терапія при ускладненнях після політравми нижніх кінцівок.

Основні питання / ключові слова: Види ушкоджень при ускладненнях після політравми нижніх кінцівок, засоби фізичної терапії при ускладненнях після політравми нижніх кінцівок залежно від етапу реабілітації та рівня рухового режиму, особливості складання реабілітаційних комплексів при ускладненнях після політравми нижніх кінцівок, завдання та методи лікувальної гімнастики, особливості застосування масажу, особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при ускладненнях після політравми нижніх кінцівок.

Рекомендована література

1. Основи фізичної реабілітації: Навчальний посібник / за заг. ред. Л.О.Вакуленко, В.В.Клапчука. – Тернопіль: ТНПУ, 2010. – 234 с.
2. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – Київ: Олімпійська література, 2009. – 488 с.
3. Епифанов В.А. Восстановительное лечение при повреждениях опорно-двигательного аппарата / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: Авторская Академия, 2009. – 479 с.
4. Епифанов В.А. Реабилитация в травматологии / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. – М.: ГЭОТАР-Медиа», 2010. – 336 с.
5. Склярєнко Є.Т. Травматологія і ортопедія: Підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. – К.: Здоров'я, 2005. – 384 с.

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5		Модуль 6	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
захист)													
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	2 5	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ													
Разом			35		75		77		44		96		85
Максимальна кількість балів : 412													
Розрахунок коефіцієнта : $412 / 100 = 4,12$													

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Змістовий модуль теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи фізичної терапії при політравмах опорно-рухового апарату (13 год.)		
Фізична терапія при політравмах опорно-рухового апарату. Основні поняття. Завдання і принципи. Засоби фізичної терапії при політравмах опорно-рухового апарату. Особливості застосування лікувальної фізичної культури і масажу при політравмах опорно-рухового апарату. Особливості застосування механотерапії при політравмах опорно-рухового апарату. Особливості застосування працетерапії при політравмах опорно-рухового апарату.	Поточний	5
Змістовий модуль 2. Фізична терапія при політравмах плечового поясу та верхніх кінцівок (13 год.)		
Фізична терапія при політравмах плечового поясу та верхніх кінцівок. Фізична терапія при політравмі кісток і суглобів плечового поясу. Фізична терапія при політравмі двох-трьох областей верхньої кінцівки. Фізична терапія при політравмі кисті. Фізична терапія при політравмі всієї верхньої кінцівки.	Поточний	5
Змістовий модуль 3. Фізична терапія при політравмах нижніх кінцівок (13 год.)		

Змістовий модуль теми курсу	Академічний контроль	Бали
Фізична терапія при політравмах нижніх кінцівок. Фізична терапія при політравмі двох областей нижньої кінцівки. Фізична терапія при політравмі трьох областей нижньої кінцівки. Фізична терапія при політравмі стопи. Фізична терапія при політравмі всієї нижньої кінцівки.	Поточний	5
Змістовий модуль 4. Фізична терапія при політравмах голови, хребта і грудної клітки (13 год.)		
Фізична терапія при політравмах голови. Фізична терапія при політравмах хребта. Фізична терапія при політравмах грудної клітки. Фізична терапія при політравмах кісток і органів тазу.	Поточний	5
Змістовий модуль 5. Фізична терапія при поєднаних політравмах опорно-рухового апарату (частина 1) (13 год.)		
Фізична терапія при поєднаній політравмі кісток і суглобів двох верхніх кінцівок. Фізична терапія при поєднаній політравмі кісток і суглобів двох нижніх кінцівок. Фізична терапія при поєднаній політравмі голови і шийного відділу хребта. Фізична терапія при поєднаній політравмі хребта і грудної клітки. Фізична терапія при поєднаній політравмі хребта і тазу. Фізична терапія при поєднаній політравмі грудної клітки, нижньої частини хребта і тазу.	Поточний	5
Змістовий модуль 5. Фізична терапія при поєднаних політравмах опорно-рухового апарату (частина 2) (13 год.)		
Фізична терапія при поєднаній політравмі кісток і суглобів тазу і нижніх кінцівок. Фізична терапія при поєднаній політравмі верхніх і нижніх кінцівок. Фізична терапія при ускладненнях після політравми верхніх кінцівок. Фізична терапія при ускладненнях після політравми нижніх кінцівок. Фізична терапія при ускладненнях після політравми хребта.	Поточний	5
Всього: 78 годин		30

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;

✓ ініціативність у навчальній діяльності.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Форма контролю — модульне письмове тестування.

Критерії оцінювання модульного письмове тестування:

Оцінка	Кількість балів
Відмінно <i>Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)</i>	24 - 25
Дуже добре <i>Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)</i>	21 - 23
Добре <i>Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)</i>	18 – 20
Задовільно <i>Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)</i>	13 – 17
Достатньо <i>Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)</i>	10 -13
Незадовільно <i>Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)</i>	6 – 9
Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)</i>	1-5

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма контролю — екзамен.

Умови допуску — 35 і більше балів.

Критерії оцінювання підсумкового письмового тестування:

Оцінка	Кількість балів
Відмінно <i>Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)</i>	36 – 40
Дуже добре <i>Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)</i>	31 – 35
Добре <i>Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)</i>	21 – 30
Задовільно <i>Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)</i>	16-20
Достатньо	11-15

Оцінка	Кількість балів
<i>Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)</i>	
Незадовільно <i>Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)</i>	6-10
Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)</i>	1-5

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Визначте предмет та основні поняття фізичної терапії при політравмах опорно-рухового апарату.
2. Розкрийте завдання і принципи фізичної терапії при політравмах опорно-рухового апарату.
3. Охарактеризуйте засоби фізичної терапії при політравмах опорно-рухового апарату. перелік та короткий опис.
4. Назвіть показання і протипоказання до застосування засобів лікувальної фізичної культури при політравмах опорно-рухового апарату.
5. Розкрийте особливості застосування лікувальної гімнастики при політравмах опорно-рухового апарату.
6. Розкрийте особливості застосування масажу при політравмах опорно-рухового апарату.
7. Охарактеризуйте засоби механотерапії при політравмах опорно-рухового апарату, показання і протипоказання до застосування.
8. Охарактеризуйте засоби працетерапії при політравмах опорно-рухового апарату, показання і протипоказання до застосування.
9. Наведіть особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмах опорно-рухового апарату.
10. Наведіть види ушкоджень при політравмах плечового поясу та верхніх кінцівок. Охарактеризуйте засоби фізичної терапії, що застосовуються при політравмах плечового поясу та верхніх кінцівок залежно від етапу реабілітації.
11. Наведіть особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмах плечового поясу та верхніх кінцівок.
12. Розкрийте застосування лікувальної фізкультури при політравмах плечового поясу та верхніх кінцівок: завдання і методи, особливості застосування.
13. Розкрийте особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмах плечового поясу та верхніх кінцівок.
14. Наведіть види ушкоджень при політравмі кісток і суглобів плечового поясу. Охарактеризуйте засоби фізичної терапії, що застосовуються при політравмі кісток і суглобів плечового поясу залежно від етапу реабілітації.
15. Наведіть особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі кісток і суглобів плечового поясу.

16. Розкрийте застосування лікувальної фізкультури при політравмі кісток і суглобів плечового поясу: завдання і методи, особливості застосування.

17. Розкрийте особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі кісток і суглобів плечового поясу.

18. Наведіть види ушкоджень при політравмі двох-трьох областей верхньої кінцівки. Охарактеризуйте засоби фізичної терапії, що застосовуються при політравмі двох-трьох областей верхньої кінцівки залежно від етапу реабілітації.

19. Наведіть особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі двох-трьох областей верхньої кінцівки.

20. Розкрийте застосування лікувальної фізкультури при політравмі двох-трьох областей верхньої кінцівки: завдання і методи, особливості застосування.

21. Розкрийте особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі двох-трьох областей верхньої кінцівки.

22. Наведіть види ушкоджень при політравмі кисті. Охарактеризуйте засоби фізичної терапії, що застосовуються при політравмі кисті залежно від етапу реабілітації.

23. Наведіть особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі кисті.

24. Розкрийте застосування лікувальної фізкультури при політравмі кисті: завдання і методи, особливості застосування.

25. Розкрийте особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі кисті.

26. Наведіть види ушкоджень при політравмі всієї верхньої кінцівки. Охарактеризуйте засоби фізичної терапії, що застосовуються при політравмі всієї верхньої кінцівки залежно від етапу реабілітації.

27. Наведіть особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі всієї верхньої кінцівки.

28. Розкрийте застосування лікувальної фізкультури при політравмі всієї верхньої кінцівки: завдання і методи, особливості застосування.

29. Розкрийте особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі всієї верхньої кінцівки.

30. Наведіть види ушкоджень при політравах нижніх кінцівок. Охарактеризуйте засоби фізичної терапії, що застосовуються при політравах нижніх кінцівок залежно від етапу реабілітації.

31. Наведіть особливості складання реабілітаційних комплексів при політравах нижніх кінцівок.

32. Розкрийте застосування лікувальної фізкультури при політравах нижніх кінцівок: завдання і методи, особливості застосування.

33. Розкрийте особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравах нижніх кінцівок.

34. Наведіть види ушкоджень при політравмі двох областей нижньої кінцівки. Охарактеризуйте засоби фізичної терапії, що застосовуються при політравмі двох областей нижньої кінцівки залежно від етапу реабілітації.

35. Наведіть особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі двох областей нижньої кінцівки.

36. Розкрийте застосування лікувальної фізкультури при політравмі двох областей нижньої кінцівки: завдання і методи, особливості застосування.

37. Розкрийте особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі двох областей нижньої кінцівки.

38. Наведіть види ушкоджень при політравмі трьох областей нижньої кінцівки. Охарактеризуйте засоби фізичної терапії, що застосовуються при політравмі трьох областей нижньої кінцівки залежно від етапу реабілітації.

39. Наведіть особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі трьох областей нижньої кінцівки.

40. Розкрийте застосування лікувальної фізкультури при політравмі трьох областей нижньої кінцівки: завдання і методи, особливості застосування.

41. Розкрийте особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі трьох областей нижньої кінцівки.

42. Наведіть види ушкоджень при політравмі стопи. Охарактеризуйте засоби фізичної терапії, що застосовуються при політравмі стопи залежно від етапу реабілітації.

43. Наведіть особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі стопи.

44. Розкрийте застосування лікувальної фізкультури при політравмі стопи: завдання і методи, особливості застосування.

45. Розкрийте особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі стопи.

46. Наведіть види ушкоджень при політравмі всієї нижньої кінцівки. Охарактеризуйте засоби фізичної терапії, що застосовуються при політравмі всієї нижньої кінцівки залежно від етапу реабілітації.

47. Наведіть особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі всієї нижньої кінцівки.

48. Розкрийте застосування лікувальної фізкультури при всієї нижньої кінцівки: завдання і методи, особливості застосування.

49. Розкрийте особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі всієї нижньої кінцівки.

50. Наведіть види ушкоджень при політравмі голови. Охарактеризуйте засоби фізичної терапії, що застосовуються при політравмах голови залежно від етапу реабілітації.

51. Наведіть особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі голови.

52. Розкрийте застосування лікувальної фізкультури при політравмах голови: завдання і методи, особливості застосування.

53. Розкрийте особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі голови.

54. Наведіть види ушкоджень при політравмах хребта. Охарактеризуйте засоби фізичної терапії, що застосовуються при політравмах хребта залежно від етапу реабілітації.

55. Наведіть особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмах хребта.

56. Розкрийте застосування лікувальної фізкультури при політравмах хребта: завдання і методи, особливості застосування.

57. Розкрийте особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмах хребта.

58. Наведіть види ушкоджень при політравмах грудної клітки. Охарактеризуйте засоби фізичної терапії, що застосовуються при політравмах грудної клітки залежно від етапу реабілітації.

59. Наведіть особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмах грудної клітки.

60. Розкрийте застосування лікувальної фізкультури при політравмах грудної клітки: завдання і методи, особливості застосування.

61. Розкрийте особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмах грудної клітки.

62. Наведіть види ушкоджень при політравмі тазу. Охарактеризуйте засоби фізичної терапії, що застосовуються при політравмі тазу залежно від етапу реабілітації.

63. Наведіть особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі тазу.

64. Розкрийте застосування лікувальної фізкультури при політравмі тазу: завдання і методи, особливості застосування.

65. Розкрийте особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі тазу.

66. Наведіть види ушкоджень при політравмі кісток і суглобів двох верхніх кінцівок. Охарактеризуйте засоби фізичної терапії, що застосовуються при політравмі кісток і суглобів двох верхніх кінцівок залежно від етапу реабілітації.

67. Наведіть особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі кісток і суглобів двох верхніх кінцівок.

68. Розкрийте застосування лікувальної фізкультури при політравмі кісток і суглобів двох верхніх кінцівок: завдання і методи, особливості застосування.

69. Розкрийте особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі кісток і суглобів двох верхніх кінцівок.

70. Наведіть види ушкоджень при політравмі кісток і суглобів двох нижніх кінцівок. Охарактеризуйте засоби фізичної терапії, що застосовуються при політравмі кісток і суглобів двох нижніх кінцівок залежно від етапу реабілітації.

71. Наведіть особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі кісток і суглобів двох нижніх кінцівок.

72. Розкрийте застосування лікувальної фізкультури при політравмі кісток і суглобів двох нижніх кінцівок: завдання і методи, особливості застосування.

73. Розкрийте особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі кісток і суглобів двох нижніх кінцівок.

74. Наведіть види ушкоджень при політравмі голови і шийного відділу хребта. Охарактеризуйте засоби фізичної терапії, що застосовуються при політравмі голови і шийного відділу хребта залежно від етапу реабілітації.

75. Наведіть особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі голови і шийного відділу хребта.

76. Розкрийте застосування лікувальної фізкультури при політравмі голови і шийного відділу хребта: завдання і методи, особливості застосування.

77. Розкрийте особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі голови і шийного відділу хребта.

78. Наведіть види ушкоджень при політравмі хребта і грудної клітки. Охарактеризуйте засоби фізичної терапії, що застосовуються при політравмі хребта і грудної клітки залежно від етапу реабілітації.

79. Наведіть особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі хребта і грудної клітки.

80. Розкрийте застосування лікувальної фізкультури при політравмі хребта і грудної клітки: завдання і методи, особливості застосування.

81. Розкрийте особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі хребта і грудної клітки.

82. Наведіть види ушкоджень при політравмі хребта і тазу. Охарактеризуйте засоби фізичної терапії, що застосовуються при політравмі хребта і тазу залежно від етапу реабілітації.

83. Наведіть особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі хребта і тазу.

84. Розкрийте застосування лікувальної фізкультури при політравмі хребта і тазу: завдання і методи, особливості застосування.

85. Розкрийте особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі хребта і тазу.

86. Наведіть види ушкоджень при політравмі грудної клітки, нижньої частини хребта і тазу. Охарактеризуйте засоби фізичної терапії, що застосовуються при політравмі грудної клітки, нижньої частини хребта і тазу залежно від етапу реабілітації.

87. Наведіть особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі грудної клітки, нижньої частини хребта і тазу.

88. Розкрийте застосування лікувальної фізкультури при політравмі грудної клітки, нижньої частини хребта і тазу: завдання і методи, особливості застосування.

89. Розкрийте особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі грудної клітки, нижньої частини хребта і тазу.

90. Наведіть види ушкоджень при політравмі кісток і суглобів тазу і нижніх кінцівок. Охарактеризуйте засоби фізичної терапії, що застосовуються при політравмі кісток і суглобів тазу і нижніх кінцівок залежно від етапу реабілітації.

91. Наведіть особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі кісток і суглобів тазу і нижніх кінцівок.

92. Розкрийте застосування лікувальної фізкультури при політравмі кісток і суглобів тазу і нижніх кінцівок: завдання і методи, особливості застосування.

93. Розкрийте особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі кісток і суглобів тазу і нижніх кінцівок.

94. Наведіть види ушкоджень при політравмі верхніх і нижніх кінцівок. Охарактеризуйте засоби фізичної терапії, що застосовуються при політравмі верхніх і нижніх кінцівок залежно від етапу реабілітації.

95. Наведіть особливості складання реабілітаційних комплексів при політравмі верхніх і нижніх кінцівок.

96. Розкрийте застосування лікувальної фізкультури при політравмі верхніх і нижніх кінцівок: завдання і методи, особливості застосування.

97. Розкрийте особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при політравмі верхніх і нижніх кінцівок.

98. Наведіть види ушкоджень при ускладненнях після політравми верхніх кінцівок. Охарактеризуйте засоби фізичної терапії, що застосовуються при ускладненнях після політравми верхніх кінцівок залежно від етапу реабілітації.

99. Наведіть особливості складання реабілітаційних комплексів при ускладненнях після політравми верхніх кінцівок.

100. Розкрийте застосування лікувальної фізкультури при ускладненнях після політравми верхніх кінцівок: завдання і методи, особливості застосування.

101. Розкрийте особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при ускладненнях після політравми верхніх кінцівок.

102. Наведіть види ушкоджень при ускладненнях після політравми нижніх кінцівок. Охарактеризуйте засоби фізичної терапії, що застосовуються при ускладненнях після політравми нижніх кінцівок залежно від етапу реабілітації.

103. Наведіть особливості складання реабілітаційних комплексів при ускладненнях після політравми нижніх кінцівок.

104. Розкрийте застосування лікувальної фізкультури при ускладненнях після політравми нижніх кінцівок: завдання і методи, особливості застосування.

105. Розкрийте особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при ускладненнях після політравми нижніх кінцівок.

106. Наведіть види ушкоджень при ускладненнях після політравми хребта. Охарактеризуйте засоби фізичної терапії, що застосовуються при ускладненнях після політравми хребта залежно від етапу реабілітації.

107. Наведіть особливості складання реабілітаційних комплексів при ускладненнях після політравми хребта.

108. Розкрийте застосування лікувальної фізкультури при ускладненнях після політравми хребта: завдання і методи, особливості застосування.

109. Розкрийте особливості застосування засобів механотерапії і працетерапії при ускладненнях після політравми хребта.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно <i>Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)</i>	90-100
Дуже добре <i>Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)</i>	82-89
Добре <i>Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)</i>	75-81
Задовільно <i>Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)</i>	69-74
Достатньо <i>Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)</i>	60-68
Незадовільно <i>Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)</i>	35-59
Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)</i>	1-34

7. Навчально-методична картка дисципліни

Разом: 180 год.: лекції - 20 год., практ. заняття - 40 год., самостійна робота - 78 год., модульн. контроль - 12 год., екзамен - 2 год.

Модулі	ЗМ 1. Теоретичні основи фізичної терапії при політравмах опорно-рухового апарату. (35 балів)				
Лекції	1	2	2	4	5
Теми лекцій	Фізична терапія при політравмах опорно-рухового апарату. Основні поняття. Завдання і принципи.	Засоби фізичної терапії при політравмах опорно-рухового апарату	Особливості застосування лікувальної фізичної культури при політравмах опорно-рухового апарату	Особливості застосування механотерапії при політравмах опорно-рухового апарату	Особливості застосування працетерапії при політравмах опорно-рухового апарату
Лекції, відвід. (бали)	1	1	1	1	1
Практичні заняття	—				
Теми практичних занять	—				
Робота на практ. зан.+відвід. (бали)	—				
Самост. роб. (бали)	5				
Види пот. контр. (бали)	Мод. контр. робота №1 (25 балів)				
Підсум. контроль					

Модулі	ЗМ 2. Фізична терапія при політравмах плечового поясу та верхніх кінцівок (75 балів)			
Лекції	6			
Теми лекцій	Фізична терапія при політравмах плечового поясу та верхніх кінцівок			
Лекції, відвід. (бали)	1			
Практичні заняття	1	2	3	4
Теми практичних занять	Фізична терапія при політравмі кісток і суглобів плечового поясу	Фізична терапія при політравмі двох-трьох областей верхньої кінцівки	Фізична терапія при політравмі кисті	Фізична терапія при політравмі всієї верхньої кінцівки
Робота на практ. зан.+відвід. (бали)	10+1	10+1	10+1	10+1
Самост. роб, (бали)	5			
Види пот. контр. (бали)	Мод. контр. робота №1 (25 балів)			
Підсум. контроль				

Модулі	ЗМ 2. Фізична терапія при політравмах нижніх кінцівок (75 балів)			
Лекції	7			
Теми лекцій	Фізична терапія при політравмах нижніх кінцівок			
Лекції, відвід. (бали)	1			
Практичні заняття	5	6	7	8
Теми практичних занять	Фізична терапія при політравмі двох областей нижньої кінцівки	Фізична терапія при політравмі трьох областей нижньої кінцівки	Фізична терапія при політравмі стопи.	Фізична терапія при політравмі всієї нижньої кінцівки
Робота на практ. зан.+відвід. (бали)	10+1	10+1	10+1	10+1
Самост. роб, (бали)	5			
Види пот. контр. (бали)	Мод. контр. робота №1 (25 балів)			
Підсум. контроль				

Модулі	ЗМ 4. Фізична терапія при політравмах голови, хребта і грудної клітки (44 балів)		
Лекції	8	9	10
Теми лекцій	Фізична терапія при політравмі голови	Фізична терапія при політравмах хребта	Фізична терапія при політравмах грудної клітки
Лекції, відвід. (бали)	1	1	1
Практичні заняття	9		
Теми практичних занять	Фізична терапія при політравмі тазу		
Робота на практ. зан.+відвід. (бали)	10+1		
Самост. роб, (бали)	5		
Види пот. контр. (бали)	Мод. контр. робота №1 (25 балів)		
Підсум. контроль			

Модулі	ЗМ 5. Фізична терапія при поєднаних політравмах опорно-рухового апарату (частина 1) (96 балів)					
Лекції	—					
Теми лекцій	—					
Лекції, відвід. (бали)	—					
Практичні заняття	10	11	12	13	14	15
Теми практичних занять	Фізична терапія при поєднаній політравмі кісток і суглобів двох верхніх кінцівок	Фізична терапія при поєднаній політравмі кісток і суглобів двох нижніх кінцівок	Фізична терапія при поєднаній політравмі голови і шийного відділу хребта	Фізична терапія при поєднаній політравмі хребта і грудної клітки	Фізична терапія при поєднаній політравмі хребта і тазу	Фізична терапія при поєднаній політравмі грудної клітки, нижньої частини хребта і тазу
Робота на практ. зан.+відвід. (бали)	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1
Самост. роб, (бали)	5					
Види пот. контр. (бали)	Мод. контр. робота №1 (25 балів)					
Підсум. контроль						

Модулі	ЗМ 6. Фізична терапія при поєднаних політравмах опорно-рухового апарату (частина 2) (96 балів)				
Лекції	—				
Теми лекцій	—				
Лекції, відвід. (бали)	—				
Практичні заняття	16	17	18	19	20
Теми практичних занять	Фізична терапія при поєднаній політравмі кісток і суглобів тазу і нижніх кінцівок	Фізична терапія при поєднаній політравмі верхніх і нижніх кінцівок	Фізична терапія при ускладненнях після політравми верхніх кінцівок	Фізична терапія при ускладненнях після політравми нижніх кінцівок	Фізична терапія при ускладненнях після політравми хребта
Робота на практ. зан.+відвід. (бали)	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1
Самост. роб, (бали)	5				
Види пот. контр. (бали)	Мод. контр. робота №1 (25 балів)				
Підсум. контроль	Іспит				

8. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Политравма: хирургия, травматология, анестезиология, интенсивная терапия. учебн. издание; под ред. Ф.С. Глумчера, П.Д. Фомина, Е.Г. Псдаченко и др. — К.: ВСИ «Медицина», 2012. — 736 с.
2. Скляренко Є.Т. Травматологія і ортопедія: Підруч. для студ. вищих мед. навч. закл. — К.: Здоров'я, 2005. — 384 с.
3. Травматологія і ортопедія: [посібник для практичних занять] / за ред. проф. О.А. Бур'янова. — К.: Книга плюс, 2006. — 135 с.
4. Міжнародна статистична класифікація хвороб та споріднених проблем охорони здоров'я. 10-й перегляд. — К.: Здоров'я, 2001. — Т. 3. — 817 с.
5. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. — Київ: Олімпійська література, 2009. — 488 с.
6. Пархотик И.И. Физическая реабилитация при травмах верхних конечностей / И.И. Пархотик. — Киев: Олимпийская литература, 2007. — 279 с.
7. Епифанов В.А. Восстановительное лечение при повреждениях опорно-двигательного аппарата / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. — М.: Авторская Академия, 2009. — 479 с.
8. Епифанов В.А. Реабилитация в травматологии / В.А. Епифанов, А.В. Епифанов. — М.: ГЭОТАР-Медиа, 2010. — 336 с.
9. Сосин И.Н. Физиотерапия в ортопедии, травматологии и нейрохирургии: [справочное пособие] / [под ред. И.Н. Сосина]. — К.: Здоров'я, 1996. — С. 313-316.
10. Лікувальна фізкультура в санаторно-курортних закладах / за ред. Л.І. Фісенко. — К.: «Купріянова», 2005. — 400 с.
11. Основи фізичної реабілітації: Навчальний посібник/ За заг. ред. Л.О.Вакуленко, В.В.Клапчука. — Тернопіль: ТНПУ, 2010. — 234 с.

Додаткова:

1. Коляденко Г. І. Анатомія людини : підручник для студ. природ. спец. вищ. пед. навч. закладів / Г. І. Коляденко ; М-во освіти і науки України. - 6-те вид. - Київ : Либідь, 2014. - 384 с.
2. Бирюков А. А. Лечебный массаж : учебное пособие / А. А. Бирюков. - Киев : Олимпийская литература, 1995. - 196 с.
3. Дубровский В.И., Дубровская А.В. Лечебный массаж. М.: ГЭОТАР-МЕД, 2004. — 512 с.
4. Древинг Е.Ф. Травматология. Методика занятий физической культурой / Е.Ф. Древинг. — М.: Изд-во «Познавательная книга плюс», 2002. — 224 с.
5. Шаповалова В.А. Спортивна медицина і фізична реабілітація: [навч. посібник] / В.А. Шаповалова, В.М. Коршак, В.М. Халтагарова, І.В. Шимеліс, Л.І. Гончаренко. — Київ: «Медицина», 2008. — 246 с.

6. Степашко М.В. Массаж і лікувальна фізична культура в медицині: [підручник] / М.В. Степашко, Л.В. Сухостат. – К.: ВСВ «Медицина», 2010. – 352 с.
7. Семенова О.П. Реабилитация посттравматических больных / О.П. Семенова. – Ростов-н/Д: Феникс, 2006. – 240 с.
8. Яковенко Н.П. Фізіотерапія: [підручник] / Н.П. Яковенко, В.Б. Самойленко. – К.: ВСВ «Медицина», 2011. – 256 с.
9. Дубровский В.И. Лечебная физическая культура и врачебный контроль: учебник [для студентов мед. вузов] / В.И. Дубровский. – М.: ООО «Медицинское информационное агентство», 2006. – С. 301-305.
10. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура: учебное пособие / В.А. Епифанов. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2006. – С. 408-475.
11. Лечебная физическая культура: учебник для студ. высш. учеб. завед. / [С.Н. Попов, Н.М. Валеев., Т.С. Гарасева и др.]; под ред. С.Н. Попова. – 5-е изд., стер. – М.: Издательский центр «Академия», 2008. – 416 с.
12. Соколовський В.С. Лікувальна фізична культура: підручник / В.С. Соколовський, Н.О. Романова, О.Г. Юшковська. — Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2005. — 234 с.